

БРАТРСЬКИЙ ЛИСТОК

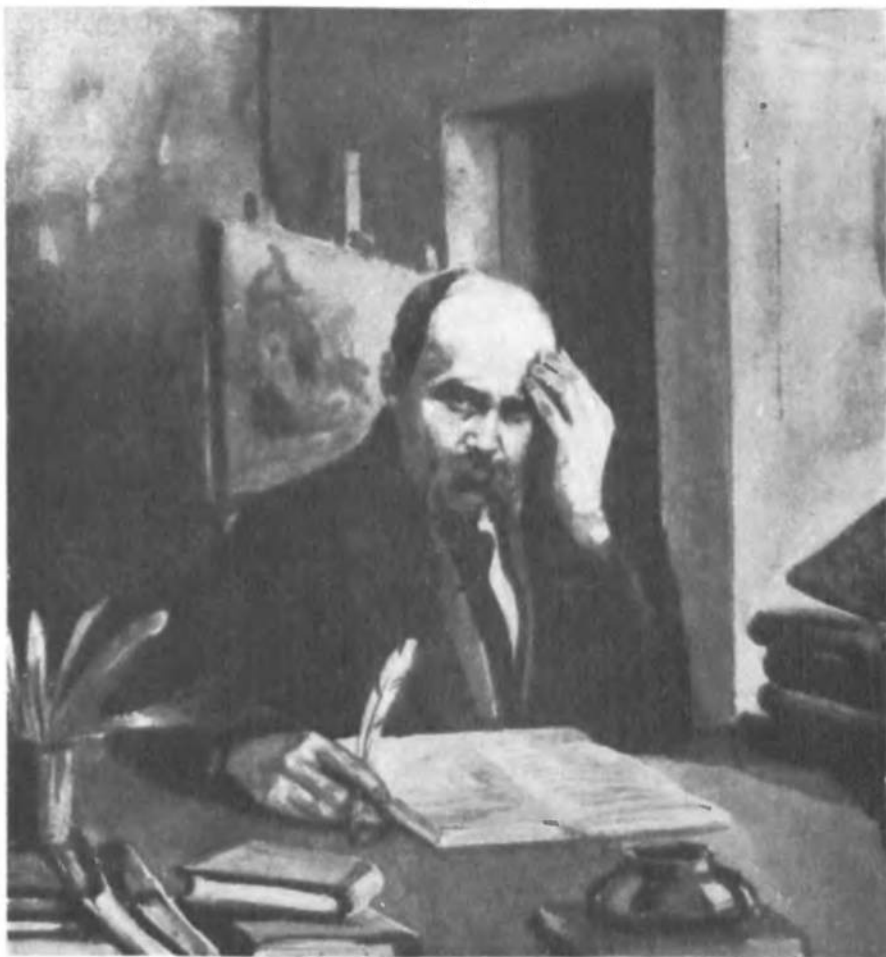
ч. 2, березень 1949

МІСЯЧНИК ім. св. Архистратига Михаїла
Українського Православного Братства
у В. Британії, Лондон

No. 2, March, 1949

"BROTHERHOOD'S LETTER."
MONTHLY Published by St. Michael's Ukrainian
Orthodox Brotherhood in Great Britain, London

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Мал. худ. В. Доброліж

*Смиріться, молитесь Богу
І згадуйте один другого;
Свою Україну любіть,*

*Любіть її . . . Во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа молитъ.*

1847.

9 березня 1814 року народився найбільший поет України Тарас Шевченко,
10 березня 1861 року Шевченко помер.

Усі українці, в Україні і не в Україні суці, згадують Великого Сина нашої Батьківщини.

Писалися, пишуться і будуть писатися величезні томи про Шевченка, але ніхто не скаже про його невмирущі ідеї так, як скаже Він сам.

Шевченко пише нам листа, — він пише посланів мертвим, живим і ненарожденним — всім поколінням, що були перед Шевченком, за Шевченка, що були, є і будуть після Шевченка. Отже, Він пише і до нас.

Прочитаймо уривки з цього листа і виконаймо волю Тараса.

І МЕРТВИМ І ЖИВИМ І НЕНАРОЖДЕНИМ

І смеркає, і світає,
День Божий минає,
І знову люд потомлений,
І все спочиває.
Тільки я, мов окаяний,
І день і ніч плачу
На розпуттях велелюдних, —
І ніхто не бачить,
І не бачить, і не знає;
Оглухли, не чують,
Кайданами міняються,
Правдою торгують,
І Господа зневажають, —
Людей запрягають
В тяжкі ярма; орють лихо,
Лихом засівають . . .
А що вродить? Побачите
Які будуть жнива !

Схаменіться, недолюдки,
Діти юродиві !
Подивіться на край тихий,
На свою країну;
Полюбіте щирим серцем
Велику руїну !
Розкуйтеся, братайтеся !
У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає
І на небі, а не тільки
На чужому полі . . .
В своїй хаті — своя правда,
І сила, і воля !

Схаменіться ! Будьте люди,
Бо лихо вам буде;
Розкуються незабаром
Заковані люди;
Настане суд, заговорять
І Дніпро, і гори !
І потече сторіками
Кров у синє море
Дітей ваших . . . І не буде
Кому помагати:
Одцурається брат брата
І дитини мати;
І дим хмарою заступить

ЗЕМЛЯКАМ МОЇМ В УКРАЇНІ І НЕ В УКРАЇНІ СУЩИМ МОЄ ДРУЖНЕЄ

ПОСЛАНІЄ

(уривки)

„Аще хто речет, яко люблю Бога, а брата свого ненавидит, ложь єсь . . .“

Соборне посл. 1 апостола
Іоанна, гл. IV, ст. 20.

Сонце перед вами,
І навіки прокленетесь
Своїми синами !
Умийтесь ! Образ Божий
Багном не скверніте !
Не дуріте дітей ваших,
Що вони на світі
На те тільки, щоб панувать . . .
Бо невчене око
Загляне їм в саму душу
Глибоко, глибоко !
Дізнються небожата,
Чия на вас шкура,
Та й засудять — і премудрих
Немудрі одурять.

Доборолась Україна
До самого краю:
Гірше ляха свої діти
Її розпинають;
Замість пива — праведную
Кров із ребер точать, —
Просвітити, кажуть, хочуть
Материні очі

Современними огнями,
Повести за віком,
За німцями недоріку
Сліпую каліку.
Добре ! Ведіть, покажуйте !
Нехай стара мати
Навчається, як дітей тих
Нових доглядати !
Покажуйте ! . . . За науку —
Не турбуйтеся ! — Буде
Материна добра плата:
Розпадеться луда
На очах ваших неситих;
Побачите славу,
Живу славу дідів своїх
І батьків лукавих !
Не дуріте самі себе !

Учітєся, брати мої !
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь, —
Свого не цурайтесь,
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає,
Того діти цураються,
В хату не пускають,
Чужі люди проганяють,
І немає злomu
По всій землі безконечній
Веселого дому.

Обніміте ж, брати мої,
Найменшого брата, —
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати !
Благословить дітей своїх
Твердими руками,
І діточок поцілує
Вольними устами !
І забудеться срамотня
Давня година,
І оживе добра слава,
Слава України,
І світ ясний, невичірній
Новий засіяє . . .
Обніміться ж, брати мої,
Молю вас, благаю !

Мітр. прот. Губаржєвський

НА ІСТОРИЧНИХ ШЛЯХАХ ЄДНОСТІ І НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ДУХОВА єдність і незалежність — засада Української Православної Церкви. Це розуміли і розуміють кращі, далекозоріші провідні наші люди. Добре розуміють це і вороги, борючись проти нашої Церкви як носія ідеї духової єдності і незалежності українського народу.

Князь Ярослав Мудрий, як відомо, дбав про те, щоб Українська Православна Церква була Церквою національною і незалежною. Наслідком його заходів у цьому напрямку року 1051 у Києві був скликаний собор єпископів, на якому обрано на пост Митрополита Київського вперше не чужоземця, а українця Іларіона, визначного проповідника і письменника. З того часу Українська Православна Церква, що за св. князя Володимира стала Церквою цілого українського народу від Карпат по його східні межі, довгий час користалася з фактичної своєї незалежності і захищала її, відбиваючи напади її ворогів.

Відоме, напр., намагання князя Андрія Суздальського, з іронії долі названого москалями „Боголюбським“, позбавити Українську Православну Церкву її незалежного духовного керівництва перенесенням митрополії на північний схід, поза межі України.

Але наша Церква не допустила до втрати своєї незалежності, зберегла її на довгі віки. В незалежній Українській Державі наша Церква закріпила за собою місце національно-творчого духового чинника, і коли пізніше довелося стати їй до боротьби з силоміць насаджуваним поляками на Україні католицизмом, — вона гідно і хоробро прийняла цю боротьбу як боротьбу за українську духову незалежність і національну честь. І підступом, і жорстокими утисками намагалися поляки прищепити католицизм на всіх загарбаних ними українських землях, але натрапили на однодушний спротив українського народу. Вони обіцяли українській шляхті привілеї, якщо та зрадить свою віру, і загрожували різноманітними карами, якщо наша шляхта залишиться вірна православ-

ній Церкві. „Справді щирого поважання варті були ці шляхотні недобитки, — пише проф. М. Грушевський, — що, махнувши рукою на ласку королівську й усіх можних світу, боронили завзято своєї справи церковної, що в їх поняттях була національною справою, бо православна Церква вважалася підставою цілого національного життя — здавалося, що з упадком православної Церкви впаде до решти все національне життя“.

І дійсно, український народ плекав православні традиції, сповнені усіх прикмет української національно-політичної відмінності від польсько-католицького забарвлення. Ставши проти воюючого католицизму, міцно організованого, свідомого своєї розкладницької місії в Україні, Батьківщина наша, як відомо кожному, піднесла гасло захисту Віри Православної і Нації Української як одну, нерозривну в українській національній свідомості, ідею. Тому, що постава народу з приводу цього була дуже ясна і рішуча, довелося католикам і унії з Римом у Бересті оформляти потайки від народу, остерегаючись народнього гніву. І дійсно, почувши про таємний договір (унію з Римом), народ, духовенство і запорізьке військо виступили з енергійним протестом проти незгідного з волею народу унійного акту, тим більше, що польська влада і католицькі натхненники її широко розгорнули акцію переслідування не згідних з унією українських священників і мирян. Переслідували надзвичайно гостро, не розбираючись у засобах. Тоді опір православного населення України, підтриманий військом запорізьким, перейшов у масовий і рішучий наступ, міцно і яскраво зафіксований в історії релігійно-національної боротьби українського народу.

Незалежність Української Православної Церкви була сіллю в оці не тільки полякам і їхнім прислужникам, а, як ми згадували вище, і москалям. Вже від часу підписання Переяславського договору почали вони робити нові спроби накласти свою тяжку руку на Українську Церкву.

Але Українська Православна Церква не визнавала над собою ані влади патріярха московського, ані влади московського царя, бо митрополит наш Сильвестер Косів відмовився підписати Переяславський договір, навіть, після того, як його підписав гетьман Богдан Хмельницький. Імена митрополитів Української Православної Церкви Йосифа Нелюбовича-Тукальського, Діонісія Балабана, архимандрита Значка-Яворського і багатьох, багатьох інших документально свідчать, як боролася наша Церква і проти польської, і проти московської церковно-політичної агресії захищаючи свою єдність і незалежність.

Минали роки і століття. Українське церковне життя оформилося на якийсь час у великому — православному — і в малому — католицькому — секторах. Слабохребетні елементи того і другого секторів пішли під впливи чужородних церковних центрів, а саме, Петербургу і Риму, що тиснули на наше церковне життя. Але сильніші, витриваліші елементи залишилися вірні незалежності українського церковно-національного духа, безстрашно і послідовно виявляли цю вірність у своїх поступованнях. Ідея української церковної незалежності передавалася з покоління в покоління нашого народу і духовенства і не була поборена ворогами у найтяжчі для нашої Церкви часи. Тому зразу ж по падінні російського царату широкою хвилею розлилася по Україні акція за відродження української церковної самобутності, наслідком чого постала Українська Автокефальна Православна Церква.

* * *

За нами минуле, перед нами майбутнє, а на межі першого і другого грають короткі хвилі сучасності. Ці хвилі випліскують шумовиння проклять на адресу нашої Церкви з боку советського патріярхату.

Це не дивно. Було б дивно, щоб було інакше. Але ці хвилі випліскують і випадати проти Української Православної Церкви з іншого боку, і це, власне, примушує нас прилюдно з'ясувати справу, а цього ми з власної ініціативи ніяк не хотіли робити, щоб не завогнювати її. Навпаки, наша лінія була і є лінією добросусідських відносин з Церквою, в склад якої, як-не-як, входить 1/10 з усієї

кількості українського національного загалу, — наша лінія була і є лінією поваги до віровизнання наших братів по духу і по крові, дітей нашої спільної Матері — України. Але у відповідь на нашу пошану до святині українців-католиків ми сподівалися і щодо себе того самого, а одержали протилежне. Хтось кинув запалений сірник незгоди під українську хату і верх хати горить. Треба зберегти стіни і фундамент, треба спасти ті коштовні скарби, які народ надбав протягом усього того часу, як збудував собі хату. І саме це примушує нас подати до загального відома таке:

1) Ми категорично відкидаємо твердження, що православна віра в Україні є „віра з Москви“. Навпаки, цілому світові відомо, що Москва взяла у свій час православну віру з Києва, а не навпаки. Ми ні в якому разі не визнаємо московського советського патріярха і не підпорядкуємось ніякому московському патріярхові, в той час в одному документі, скерованому проти нас, зроблене зауваження, що українські католицькі владики „готові б узнати московського патріярха під умовою, що він склонить голову перед Папою Римським“. А більше від цього „патріярха“ нічого не вимагається? А якщо він залишиться і далі діючим агентом НКВД? А якщо він і далі сприятиме поневоленню українського народу? А якщо він і далі буде збирати по церквах пожертви на створення танкових дивізій, щоб тими танками душили наше визвольне військо, нашу УПА? І тоді визнають, аби лиш советсько-московський „патріярх“ схилив свою голову перед Папою римським? Ми глибоко певні, що якби і Папа римський такого „патріярха“ визнав, то його ніколи не визнають ані православні українці, ані українці-католики.

2) Ми категорично твердимо, що св. Володимир приніс в Україну не ту віру, яку тепер проповідує Рим, а ту віру, яку тепер визнає Константинопольський Патріярх, Українська Автокефальна Православна Церква і всі православні Церкви світу; бо:

а) У найголовнішому всецерковному сконденсованому викладі християнського віроісповідання, укладеному і затвердженому вселенськими соборами — в Символі

Віри, який прийняв святий Володимир, а з ним і цілий український народ, не було додатку „і Сина“, не було, отже, католицького „філіокве“, бо св. Володимир по-православному вірив, що Дух Святий не „від Отця і Сина“, а лише від Отця ісходить. А в католицькому Символі Віри є відома вставка „філіокве“, не визнана Вселенськими Соборами, тобто у католиків є твердження, що Дух Святий ісходить не тільки від Отця, а й від Сина. *Яку ж віру приніс в Україну св. Володимир?*

б) Та віра, яку приніс на Україну св. Володимир, не знала догмата про непорочне зачаття св. Анною Пресвятої Богородиці, бо цей догмат ввів один з римських пап, і то значно пізніше, і це твердження теж не було санкціоноване вселенським собором. Не визнаємо цього догмата і ми, оскільки він ні в чому не має потвердження. *Яку ж віру приніс на Україну св. Володимир?*

в) Тоді, коли Володимир, а за ним і український народ, приймали християнську віру, були, як свідчить літопис і німці-посли, що представляли римо-католицьке віровизнання, до яких св. Князь поставився неприхильно, а до послів від грецької православної Церкви, навпаки, поставився дуже прихильно. Відомо було Володимирові, що Церква грецька, православна, має вже розходження з Римом з огляду на догматичні збочення останнього, і що ці збочення йдуть в парі з ненормальними і неоправданими претенсіями Риму на всесвітню владу не тільки в Церкві, а й над володарями держав. І справді, це був час, коли суперечки між Східною (Грецькою) і Західною (Римською) Церквами досягли найбільшої гостроти, — і як можна говорити про єдність у той час Східної і Західної Церков, коли ще за сто років до хрещення киян царгородський патріарх Фотій і римський папа Миколай I предали один одного анатемі. Царгородська Православна Церква гостро докоряла Римові за те, що останній самовільно і незаконно змінив Символ Віри у 8-мому члені додатком „і Сина“, за те, що заборонено шлюб духовенству, позбавлено мирян причастя св. Крови, що Службу Божу правлять на опрісниках і т.д. І тому немає, та й не може бути ніяких ознак підпорядкову-

вання нашої Церкви від часів Володимира папі римському як своєму церковному зверхникові, навпаки, вибір поміж Римом і Візантією на користь останньої був зроблений Великим Князем цілком свідомо і без вагань.

Один з високих церковних достойників до цього додає, що: не тільки гострі догматичні і обрядові відміни, ще більше, мабуть, саме життя, самі природні властивості українців відхиляли їх від католицизму і нахилили до грецької православної Церкви ще задовго до св. Володимира. . . . Ще св. Княгиня Ольга, ця „наймудріша від людей“, як її вважали сучасники, коли замислила прийняти Христову віру, теж хрестилася у віру грецьку і сама подорожувала для цього до Царгороду. Княгиня Ольга була незадоволена прийняттям у Царгороді і, повернувшись із нього, послала послів до німецького короля Оттона. Оттон був захоплений надією навернення слов'ян на римо-католицьку віру і, скориставшись зверненням Ольги, післав з її послами до Києва римо-католицького єпископа з місіонерською метою, але він ані в Києві, ані в народі, ані у самої Ольги ніякої симпатії до себе не знайшов і ні з чим повернувся назад.

Отже, св. Володимир мав певну підставу, коли до нього прибули посланці від римського папи і нахилили до своєї віри, відповісти їм: „Батьки наші не прийняли віри від папи“. Ця відповідь стала типовою і для всіх князів Київських, і Волинських, і Галицьких, коли папи намовляли їх через своїх представників на римське католицтво: „Батьки наші не прийняли віри від папи“. За цих батьків згадані князі першзавсе вважали напевне св. Володимира. Ця відповідь є найпевніше свідомство й того, що ніколи ні до св. Володимира, ні після нього римо-католицька віра не була і не стала вірою наших батьків. Батьки наші прийняли віру від греків, хрестилися в єдину, святу, соборну і апостольську Церкву, а не приймали віри від папи, не хрестилися в римо-католицьку віру.

І це тим більше цікаво, бо папи ні перед чим не зупинялися, щоб прилучити до себе українців-русинів. Папи вважали їх за двері, що через них і весь Схід до себе навернуть. „Ой, мої русини! Через вас

я надіюсь повернути до себе Схід!“ — вигукнув папа Климент 8-ий, що, нарешті, хоч під маркою унії, підбив під себе українців 1595–96 рр., висловивши, напевно, думку всіх пап. Ще до св. Володимира папи мали в складі свого єпископату „єпископа руського“, яким був спочатку єпископ Любушський, а потім єпископ Опатівський в Польщі, але вони ні разу не показувалися в Україні.

Папи сильно домагалися від королів польських і угорських, щоб ті, навіть, збройною силою навернули український народ, принаймні з Західної України, на католицтво. Папи разом з оголошенням хрестового походу на татар, оголошували хрестовий похід на цих „схизматиків“, але все це жодного впливу на українців не мало. Татарська небезпека примусила князя Данила шукати допомоги від папи, який вимагав за це „навернення“ українців, підлеглих князеві, але це була не церковна, а суто-політична справа, та й до того з зазіхань папи нічого не вийшло: народ наш свідомо і непохитно завжди тримався віри батьків своїх і на всі заходи папи римського відповідав одно: „Батьки наші не прийняли віри від папи“.

„Отже, бачимо, яке неправдиве твердження, ніби св. Володимир охрестив український народ у римо-католицькій вірі. Та віра, в якій охрестив св. Володимир українців, не тільки не була римо-католицькою, а, як ми бачимо, енергійно і вперто відбивала від себе всі підступи і навалу римського католицтва, поки, нарешті, після шестивікової боротьби примусом польських королів і зміною віри єпископів в рр. 1595–96. не примусена була, хоч у формі половинчастої унії, попасти під зверхність римського папи і мусіла стати вірою батьків для тих українців, що мучились у польській неволі. Але римська унія це вже була віра не тих давніх батьків наших, що радо йшли хреститися на Дніпро за св. Володимира і що з приводу їх хрещення земля і небо веселилися, а була вірою тих недавніх батьків своїх, що їх приневомили і примусом і підступом зрадити віру батьків своїх і піти до унії з Римом, — і з приводу цього ніхто не веселився, крім римського папи“.

Так говорить про унію один з наших великих церковних достойників, що увін-

чав своє чисте і прекрасне життя мученицьким вінцем страдальця і борця за єдність і незалежність Української Автокефальної Православної Церкви. Його словами ми і кінчаємо відповідь на твердження про те, що ніби св. Володимир приніс в Україну ту віру, яку тепер визнає Рим.

* * *

Ми йдемо своєю старою, але не старіючою, дорогою. Спираючись на досвід минулого, ми в сучасності боремось за збереження чистоти душі нашого народу, за майбутнє цілого людства, що так тяжко потерпіло внаслідок свого релігійно-морального падіння, боремось за врятування людства, що розгублено сидить сьогодні на згарищах своїх осель, на руїнах своїх культурних здобутків, на руїнах своєї душі. Але правда не вмерла під цими руїнами, — вона живе і з непоборною силою виявляє себе не по боці безбожників, а по стороні Господа Бога, що скрізь є і все наповняє.

Витверезуючись від сп'яніння отрутою релігійної байдужості, здоровіша частина людства, на чолі з світлішими умами його, бачить єдиний порятунок у Христі, у введєнні в практику життя Його святої науки, у торжестві Божої правди в людській душі. Люди у військових одностроях і люди в цивільному одязі, що стоять у проводі найпередовіших держав світу, проголошують, що „лад та спокій може бути встановлений лише на умовах християнської моралі“. Так говорять ті, що творчою душею дивляться в майбутнє. А ті, що перед лицем смерті дивляться в руїни минулого, причиною яких вони самі стали, кажуть: „Ми переслідували і гнали геть Бога, і Бог відступився від нас“ (з заяви підсудного на Нюрнберзькому процесі).

Однією з найбільших жертв кривавої гризні між світовими тоталістами стала наша Батьківщина — Україна, став наш український народ. Найбільше лиха зазнав український народ від насильства чужих народів, від накидання проти його волі тюремної „опіки“ сусідів. Протягом всієї своєї історії бореться він проти ярма залежності, яке одягають йому на шию. А передумовою його незалежності є і повинна бути незалежність єдиного укра-

їнського духа, що виріс, з'єднався в одно ціле, осяг вершин своєї свободи і могутності в промінні Сонця Правди Ісуса Христа. А Христос не сам — Він Голова Церкви, торжествуючої на небі і воюючої за Христову правду на землі. Він — Цар, але Царство Його не від світу цього, воно не в Римі і не в Єрусалимі, а насамперед в душі людській, в душі і істині, як сказав

самарянці Христос. В цьому є звершений закон найвищої людської свободи духа, що є законом свободи у Христі.

Сповненням цього закону має бути і незалежність українського народу, а душею цієї незалежності — Українська Церква, яка стоїть на сторожі осягнення, насамперед, внутрішньої єдності, а не внутрішнього розламу.

Ц Е Р К О В Н Е Ж И Т Т Я

СВЯТІЙШИЙ ПАРТІЯХ АТЕНАГОРАС У ПАРИЖІ

„Українські Вісті“, число 12

24 СІЧНЯ ц.р., в понеділок, по дорозі з Нью Йорку до Царгороду, літаком президента Трумена до Парижу завітав Свят. Патріярх Атенагорас, якого на літовищі „Орле“ зустріли митрополит Фіятирський Германос з Лондону й митрополит-Екзарх Володимир з Парижу. Українська Парафія в Парижі завчасу довідалась про це й подбала, щоб прийняти участь у привітанні Свят. Патріярха й одержанні авдієнції для делегації.

У вівторок, 25.1 рано, делегація в складі настоятеля парафії УАПЦеркви в Парижі, мітроф. прот. Волод. Вишневського, Голови Укр. Комітету інж. С. Созонтова й проф. д-ра Павла Шумовського прибула до грецької посольської церкви 7-рю Ж. Бізет, де зібрались делегації й вірні від православних інших національностей: греки, росіяни, українці.

Рівно о годині 11-й до церкви прибув Свят. Атенагорас і став на катедрі. По відправленні молебна 3-ма грецькими священниками при чудовому співі грецького хору та проголошенні многоліття, вітали Свят. Атенагораса митрополит Германос і грецький священник. Патріярх виголосив довшу промову.

Після того почали підходити до Його Святости присутні єпископи й духівництво та вірні під благословення.

Присутні в церкві духівництво, в тому числі й прот. Вол. Вишневський, стояло на почесному місці на амвоні праворуч, а представники дипломатичного корпусу — зліва.

Кожний, хто підходив, називав свою національність. Мітроф. прот. В. Вишневський представився по-англійськи, як настоятель православної парафії УАПЦеркви, і одержав тепле патріярше благословення.

З допомогою секретаря грецького посольства укр. православна делегація довідалась, що їй визначено авдієнцію на год. 15.30 того ж дня. На визначену годину делегація була вже в готелі „Жоржу“ і в супроводі секретаря грецького посольства увійшла до апартаментів Патріярха, який зустрів її привітливо, з ясним усміхом на величньому обличчі, подібному до Мойсеєвого, й запитав: „Яко з Вами говорить, по-сербськи чи по-українськи?“, чим делегати були мило здивовані.

Побожно взяли патріярше благословення, п. інж. Созонтів по французьки привітав Вселенського Патріярха Атенагораса від усіх українців та підніс у подарунок чудової роботи наших скитальників у Німеччині альбом із світлинами з життя парафії УАПЦеркви в Парижі і 2 числа „Громади“ з світлинами Собору Єпископів УАПЦеркви й архисп. Мстислава. Свят. Атенагорас із щирим задоволенням приймає подарунки й розглядає їх та пізнає на світлинах бл. митрополита Діонісія, високопр. митропол. Полікарпа й архисп. Мстислава, вимовляючи їх імена по-грецьки. На привітання інж. С. Созонтова Патріярх відповів по-французьки.

Мітроф. прот. В. Вишневський і проф. Павло Шумський передають по-англійськи привітання Свят. Патріярхові від ви-

сокопр. митрополита Полікарпа, голови св. Собору Єпископів, від Собору Єпископів, духовництва й вірних УАПЦеркви, в Україні й на чужині суцких, просять благословення для всіх і запевняють Його Святість, що разом з благодатною ієрархією були, є й будуть вірні догмам і канонам св. Православної Церкви.

Почалась тепла розмова про укр. православу церкву й про життя на чужині. Під час авдієнції делегати відчували, як тепла батьківська любов спливала на них. Беруть прощальне благословення після

півгодинної авдієнції і з милим хвилюванням і піднесенням виходять з апартаментів з радістю, що перший раз після 1686 р. Українська Православна Церква з'явилась перед очима Пресвятителя Православної Вселенської Церкви й засвідчила, що вона є й хоче жити вільним життям.

Характеристично, що Свят. Патріярха не вітали від зарубіжної рос. православної Церкви й московської.

26.1 Свят. Патріярх рано відлетів з того ж летовища до Царгороду.

Православний.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ПРЕДСТАВНИК — ЄДИНИМ ВІД ЦІЛОГО СЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ НА ІНТРОНІЗАЦІЇ НОВОГО ВСЕЛЕНСЬКОГО ПАТРІЯРХА ЙОГО СВЯТИШЕСТВА АТЕНАГОРАСА 1-го в м. ЦАРГОРОДІ

26-ГО СІЧНЯ 1949 р. з Америки до м. Царгороду на персональному літакові президента Трюмена в 2 годині пополудні прибув на аеропорт Єшількею (б. Сан-Стефано) Його Святішество Атенагорас I.

Для зустрічі Його з'їхался туди тисячі люду. Серед прибулих для зустрічі нового Вселенського Патріярха був і представник Української Автокефальної Православної Церкви на Бл. Сході — п. сотник Микола Забелло, голова У.Г. в Туреччині.

Після привітань представниками влади та делегацією Митрополитів Царгороду Його Святішество, поклонами вітаючи зібраних, від'їхав до резиденції Вселенського Патріярха в Фанару, та там, після поклону святиням старого Патріяршого Собору часів блискучої Візантії, пройшов у свої апартаменти, з яких Він, згідно традиції, не виходив до церемонії інтронізації, яка мала відбутися на другий день.

З офіційними візитами до Його Святішества прибули представники вищої влади та дехто з вищих представників Греції та грецької колонії. За ними прибули представники дипломатичного корпусу.

Радянські представники, а також і болгарські, югославські, румунські й інші, що є підлеглими Союзу Рад, не лише не прибули до Його Святішества Атенагораса I-го, але й не повернули карток з запрошенням від Патріярхії. . . Лише один пан генеральний

консул червоної Польщі більш, ніж не в коректній формі відповів, що він на церемонії не думає бути. . . Тепер декілька слів про Нового Вселенського Патріярха.

Народився Він 25-го березня 1886-го року в Цараплані (Янині). Закінчив свої духовні студії в вищій школі грецької теології на острові Хейбелі-ада (б. Халкі) — на одному з т.зв. Принцевих островів біля Царгороду та був іменованій архи-дияконом Митрополита в м. Монастирі (Пелагонія). В 1919 році Він був переведений на функції архи-диякона в Аteni (столицю Греції) та одночасно був придільений до Св. Синоду Греції. Далі Він бере участь у багатьох з'їздах Православної Церкви, перебуває на Св. Афоні, де багато працює й пише для Православної Церкви. В 1922 році Й. С. Атенагорас I-ий іменується Вищою Церковною Владою Митрополитом Корфу (Керкірас), а в 1939-у році — Митрополитом Північної й Південної Америки. Тепер звідтам прибув до Царгороду та відбув церемонію подяки перед Св. Синодом в Фанарі.

Завдяки своєму характерові та рідкій вдачі адміністратора, будучий Вселенський Патріярх знайшов велику популярність не лише там — на місцях, де Він перебував: в Греції, Царгороді та в Америці, але й в цілому Православному Світі.

Він керував справами Митрополита Нью-Йорку 18 років, так би мовити до кінця, цебто до 1-го листопаду 1949 р., коли був вибраний на трон Вселенського Патріярха.

Його Святішество знає грецьку, турецьку, англійську, французьку та слов'янські мови. Він є великим приятелем турків. Згадують, що турецькі студенти, а також і всі урядові турецькі місії в Америці, завжди знаходили в Його резиденції не лише велику гостинність, але й потрібну підтримку перед американською владою. Кажуть, що Він зробив більше для Туреччини й скорше, ніж дипломатія. Зараз в широких грецьких колах кажуть, що обрання Митрополита Нью-Йорку на трон Вселенського Патріярха буде мати колосальне значіння не лише в питаннях релігійного характеру.

27-го січня до Патріярхії в Фанарі (на Золотому Розі) перед 11-ою годиною ранку почали з'їжджатися з усіх околиць старого Царгороду (автоми, пароплавами, каюками, а дехто й пішки) тисячі не лише православних.

До середини двору Патріярхії та й до Собору впускали лише по запрошеннях. Від Української Автокефальної православної Церкви був запрошений представник її на Бл. Сході — п. сотник Микола Забелло. Коли він, прибувши разом з декількома групами чужинців, подав свою картку, то розпорядчики голосно сповістили у французькій мові: „Представник Української Церкви“, та почали передавати це повідомлення один другому до самого Собору. А при вході в церкву українського представника провадив на призначене йому місце один з протодіаконів Вселенського Патріярха. Наш представник, проходячи через коритар з духовенства на своє місце, бачив декілька своїх знайомих серед Митрополитів, священників та урядовців Патріярхії, з якими привітався здоровлячи їх з прибуттям нового Вселенського Патріярха. Місце для представника УАПЦеркви було в двох кроках від трону Вселенського Патріярха.

Весь час прибували представники дипломатичного корпусу, представники усіх християнських Церков у Царгороді та видні чинники. Кинулося в очі мальовниче вбрання вищих представників Католицької Церкви. Представники преси та радіо — кінової продукції прибули з фото-апаратури. Військові аташе були в парадних одягах при орденях. Словом,

в Соборі Вселенського Патріярха зібралось все вельможне панство сивого Царгороду.

Різко кидалася в очі відсутність дипломатичних, духовних та інших представників держав з православним населенням: ССРСР, Болгарії, Югославії, Румунії, а також інших сателітів совітських.

Один з розпорядчиків при церемонії інтронізації нового Патріярха, священник-академік, проходячи біля п. сотника Миколи Забелло сказав йому: — „Дорогий Миколо Миколасвичу, й не знаєте, що ви тут зараз єдиним представником від цілого слов'янського світу.

— „На жаль . . .“ — відповів наш представник.

Серед присутніх поблизу українського представника було чути в розмовах велике здивування греків цією совітською нетактовністю . . . та зрозуміння справжнього „лиця“ червоних . . .

В 11-ій годині дзвони Патріяршого Собору почали дзвонити . . . Духовенство з вітваря рушило довгою процесією до апартаментів Й. С. Атенатораса I-го супроводити Його до церкви. Незабаром процесія почала входити до церкви та наприкінці її йшов у звичайному чорному вбранні Й. С. Атенаторас I, відповідаючи на поклони вібраних. Зайшли всі у вітвар. Почалася відповідна Служба Божа. Чудесно співав Патріярший хор. А ось виходить в патріяршому одязі через райські двері і Його Святішество новий Вселенський Патріярх та благословляє вірних . . . Сильне, незабутнє враження . . . По скінченні Служби Божої нового Вселенського Патріярха ведуть до Його трону в соборі. Входячи на трон, Патріярх цілує на ньому старий образ Божої Матері й повертається до народу. Вмент освітлюють Його прожектори, тріщать фото й кіно-апарати. Хор співає. Новий Патріярх благословляє всіх присутніх. Старший по хіротонії з Митрополитів згори балкону, з якого завше читається у греків Євангелія, вичитує біля години про нового Патріярха. Й. С. Атенаторас слухає, а потім і відповідає своїм голосним словом з висоти свого трону. Він дякує промовцеві та Св. Синодові. Багато говорить про Америку, про її увагу до Нього,

про свої бажання реконструювати Церкву патріяршу. Й. С. Атенагорас I далі говорив за вищих представників Туреччини, яких він знав раніш та й в Америці теж на чолі з п. генералом Саліхом Омуртаком, з яким там був у самих найкращих відносинах. Торкнувшись світової ситуації, закликав підсилити релігійні позиції в політичному, економічному та й соціальному розумінні, закликав підсилити релігійні позиції, які лише зможуть впливати на рятування від світової кризи. Звертаючись до всіх представників християнських Церков та до музулман Й. С. Атенагорас I закликав їх усіх співрацювати проти світової небезпеки. Й. С. Атенагорас I підкреслював з ентузіазмом діло Великого Атакюрка та його найближчих, які оновили Туреччину.

На закінчення клір проголосив: „Аксіос . . .“, підхоплене тисячами присутніх.

Далі Й. С. Атенагораса I-го вітала на троні делегація православного світу з Америки, що супроводила Його до Царгороду. За нею йшов флігель-адютант президента Трюмана, полк. Шарль О-Мара та старшини літака Трюмена, що привезли новго Патріярха. Й. С. Атенагорас I обійняв полковника та, представляючи Його присутнім, пояснив хто то є і просив переказати Його подяку за все любому президентові Трюменові. Старшина по англійські дякував за все.

Слідом за американськими старшинами піднявся до трону Патріярха представник УАПЦеркви пан сотник Микола Забелло, який голосно промовив у французькій мові слідуєчі слова: „Ваше Святішество! Українська Автокефальна Православна Церква найкращими побажаннями вітає Вас в цей великий для Вас та для всього Православного Світу день — з прибуттям до Константинополю, по-українськи Царгороду, для інтронізації, просить Ваше Святішество в своїх молитвах не забувати за Многострадальний Український Нарід, що знаходиться під окупацією чужинців та на еміграції“. Після цього п. сотник М. Забелло передав Й. С. Атенагорасу I-му листа від Високопреосвященнішого Владика Митрополита Полікарпа, очолюючого УАПЦеркву, та підійшов під благословення.

Його Святішество Патріярх Атенагорас I обняв нашого представника, поцілував Його та тричі по-болгарськи голосно сказав: „Много благодарен, много благодарен, много благодарен“. (Цебто — „Дуже вдячний“).

Виходячи з Собору Патріярхії, представник УАПЦеркви був фотографований кінорепортерами.

Прощаючись на Патріяршім дворі зі знайомими Митрополитами, священниками Патріярхії, сотник Забелло чув від декого з них здивовані запити, чому нікого не було на інтронізації з Церков афонських подвір. А що міг відповісти він на це?!

Від учасника урочистости.

Г. К.

СПРОСТОВАННЯ

З уваги на неточність, що мала місце у „Українському Віснику“ число I, січень 1949 року, вважаємо потрібним довести до загального відома, що УАПЦ у Великій Британії є в юрисдикції Його Високопреосвященства Високопреосвященнішого Владика Митрополита Полікарпа.

о. І. Губаржевський,

Мітр. Прот., Голова Ген. Церк. Управл.

УАПЦ на Велику Британію.

Організація православного студентства

Як відомо, на терепі Великобританії постанала українська організація католицького студентства під назвою „Обнова“. Відповлення „Обнови“ на еміграції при невеликій кількості українських студентів у Великій Британії підкреслює необхідність створити організацію православного студентства, тим більше, що є дані допомоги дечим православному студентству в справі продовження освіти.

Українська Православна Церква підтримує ініціативу православних студентів щодо створення української православної студентської організації „Блистіть“ і просить чтатців „Братського Листка“ стежити за повідомленням про час і місце організаційних зборів українських православних студентів.

Православні студенти і студентки, подавайте свої прізвища, імена, факультет і скільки курсів закінчили до канцелярії Ген. Церк. Управління УАПЦ на Велику Британію.

Разом з цим просимо окремо подати відомості про себе всіх православних українців і українок, які мають закінчену середню освіту і хотіли б продовжувати вчитися.

Ті, які хочуть закінчити середню освіту, мають також подати нам дані про себе відомості.

Ісі повинні подати свої точні адреси англійською мовою.

Х У Д О Ж Н І Й В І Д Д І Л

С. Підгайний

„ХРИСТОСИКИ“

С. Підгайний пережив те, про що розповідає в своєму творі „Недостріляні“. „Недостріляні“, це ті, що сиділи і сидять в застінках НКВД, ті, які залишилися гинути по совєтських тюрмах і засланнях у великому концентраційному таборі, огороженому від цілого світу залізною заслоною, який зветься СССР. Серед них сотні тисяч, якщо не мільйони мучеників за визволення від совєтського ярма їхніх народів і країн, серед них сила-силенна мучеників за волю України, за Святу Православну Віру. Історія потрохи виявлятиме імена тих, які з радістю прийняли мученицький вінць во ім'я Христа, які перетерпіли муки, не легші, ніж мученики-християни часів Діоклетіяна і Нерона. Вони є могутніми свідками перед Богом і перед людьми, що християнський дух палав в Православній Церкві повним огнем і, спалюючи в свідомості і почутті вірних нашої Святої Церкви найменший страх перед смертю їхнього тіла, одночасно спалює і наклепи розкольників і взагалі тих іновірців, які відважуються заперечувати діяння Духа Святого в Православній Церкві.

Безбожні вороги-большевики презирливо називали наших сучасних мучеників „христосиками“ але нехристи сканігулювали перед „христосиками“, перед силою їхнього духа, хоч нехристи і були озброєні всіма засобами людського терору, а „христосики“ були беззбройною загальною жертвою в руках озвірялого НКВД.

Книзку С. Підгайного „Недостріляні“ треба прочитати всім, а особливо тим, які, не маючи найменшого поняття про ті муки, яких зазнав наш народ під Совєтами, осмілюються зневажати цих людей.

В уривку, який подаємо, епізод з життя „заключонних“ — жертв совєтського терору на Соловках. — Редакція.

(Уривок з твору „Недостріляні“)

ВЖЕ почало сутеніти, коли я, йдучи від лазарету, раптом почув в напрямку північної брами якийсь гамір, лемент та, врешті, гістеричні вигуки: „Дияволи! Антихристи! Хриstopродавці!“

Я зупинився. Став під стіною, закриваючи обличчя від хуги, що біла мені прямо в лице. Коло брами велика юрба, — може їх там яка сотня була, — більше жінки у білих хустках і мужчини.

Навколо них сторожа зі зброєю наповиті, може, з двадцять яких, що намагаються то одного, то другого поставити на ноги. Ті вперто не встають, лягають, сторожа ласться, кидає, ті знову підіймаються і продовжують стояти на колінах.

І раптом чую громоподібний голос соборного баса, що аж стінами кремлівськими двигає:

— „Да разточаться вразі Його,
Да біжать од лица Його
Ненавдящі Його“.

— . . . в Бога, в Христа, гробокопателя, дошку, веру . . . і аж на сьомому поверсі кінчивши, командир ВОХР'у, захлинаючись звирячим голосом:

— Поднять ету банду!

А „банда“:

„Христу Твоєму поклоняємось, Владико,
І святєє Воскрєсіння Твоє славимо!“

І душі в тій божественній пісні стільки і лунає вона так звучно, серед цього снігу і хуги, що зачерствілі серця стражників

не витримують, а в'язні, що обліпили все попід стінами, тихо схлипують.

— Що це значить? Хто вони, ті люди? Чого вони хочуть? — питаю першого, хто ближчий.

— Не знаєш, новенький, це, брат, „христосики“ — великі герої, брате!

Христосики співали, снігова хуга біла їм просто в лице, а вони прославляли Христа, вони, розіп'яті, прославляли вже Розп'ятого.

І раптом — *Finita la comedia* — і над юрбою христосиків піднеслась статна, зраджуєча перевородність благородної кости, постать коменданта Кремля — Трубецкого, останнього нащадка боярсько-дворянської родини, коліс непереложного каменя династії Романових і найбільших ревнителів московського православ'я.

Цей останній з могікан — красивий і статний, вже прийняв нового московського і соловецького бога і без жалю розстрілює інаковіруючих, як це робили і його предки.

— *Finita la comedia* — кидає вдруге Трубецкой, і цю фразу зрозуміли всі, бо була вона найулюбленішою в устах Трубецкого і означала — негайно і якими завгодно способами виконати наказ.

І враз з'явилася щонайменше сотня „чєбурдейців“ і почали в'язати і кидати до саней непокірних „христосиків“. Вони не опиралися, тільки хрестилися і визивали

їх дияволами і антихристами. За півгодини всі „христосики“ були на санях, і повезли їх з Кремля на „Малі Зайчики“ — невеличкий острів з одним баракком і капличкою в центрі.

Хто ж такі ті „христосики“? Звідки вони і чого хочуть? . . .

. . . Початок ця група фанатиків-християн бере в одного жіночого монастиря, з якого група черниць, фанатична і нездоланна, не побажала на вимогу большевиків ровійтися, куди хто хоче, одружитися і стати цивільними людьми. Ця група категорично зреклася покинути монастир і була, за допомогою війська, вивезена на північ до тодішнього Усевлагу. Суть їхньої концепції полягала в тому, що вони відкидали в засаді збройну боротьбу з ворогом, відкидали і його (ворога — Ред.) абсолютно і тотально.

Большевицька, совєтська влада — влада антихриста, ті, що її репрезентують — антихристи і дияволи, ті, що виконують накази — жалюгідні грішники, нечисті, яким уготовані великі муки на тім світі.

Земне життя — ніщо, тільки тлін, міраж — справжнє життя на тому, по смертному світі.

Життя ще має значення, коли на землі, чи в країні Христові закони і уклад громадський. Коли ж цілий уклад і закони в країні антихристиянські — жити і співпрацювати з такою владою — смертельний, непростий гріх. Виконувати хоч би найменші накази влади — значить, поповнювати тяжкий непростимий гріх.

І ні один „христосик“ ні одного наказу не виконає. Як тільки, хоч би в найменшій справі, той, що приєднався до групи „христосиків“, виконає найдрібніший наказ влади — з того самого моменту він перестає бути „христосиком“. Жадний з них не виконав першого наказу ГПУ — не відповів на питання: „Як ім'я, прізвище, де, коли народився,“ тощо.

І ніхто, ані в'язні, ані ГПУ не знало їх імен і прізвищ, бо з конспіративних мотивів вони між собою не зовуть себе по імені, а називають сестра чи брат.

Лишався останній засіб для влади — ровстріл. Але коли та сама влада побачила, з якою радістю й задоволенням ці непокірні стають під кулеметні цівки, славлячи Христа — сама влада, уникаючи

створення культу героїв-переможців-„христосиків“, мусіла замислитися.

Бо з ходом історичних подій, започаткований черницями лиш одного Лебязього монастиря на Північному Кавказі, рух під страшними ударами колективізаційних заходів не тільки не зник, а, навпаки, набрав поширення. Категорія так званих „христосиків“ не зникала в концтаборах, а збільшувалася як за рахунок тих, що вже перебували на каторзі, так і особливо тих, що ще так недавно реготали над тою фанатичною, без жадних перспектив на перемогу, групою. Це був рух, і є ще він сьогодні по тих несходимих болотах і нетрях, був рух одчайдушного спротиву, це був рух, що міг виникнути в найдикішій ситуації, і тому він і набрав такої ж тотально-негуючої концепції.

„Христосики“ не несли ніякої програми майбутнього — вони тільки рішуче і безоглядно заперечували те, що було.

Жінки і мужчини „христосики“ іменували себе сестрами і братами, і життя їх відповідало тим назвиськам. Там, де жили „христосики“, було завсіди чисто прибрано, накурено ладаном, чи чимсь, що його заступало, всі сестри на головах мали чисті, білі завсіди, як сніг, хустки, а одяг їх. хоч був блаженський, але завжди чистий і вилатаний.

Вони ходили поміж в'язнями і питали, що кому зробити. Може, полатати, попрайти чи пошити, чи підлогу помити, чи взагалі будьяку прислугу зробити. І в'язні давали їм, як хтось не вмів, чи не міг щось зробити, а вони все добросовісно і акуратно робили, ніколи не вимагаючи заплати. Коли їм щось давали за ту роботу — дякували, коли не давали нічого, на їх обличчях ніхто і ніколи не помітив відруху незадоволення. В ближчі стосунки і розмови з в'язнями не входили, більше мовчали, дискусій і запитань уникали.

Були чистосердні, і хоч були між ними і молоді і гарні жінки, — не було випадку, щоб хтось наважився в в'язнів, навіть, в найбільших рецидивістів — бандитів і відщибайголов, якусь з „христосиць“ образити — чи словом чи поглядом. Ні, вони для всіх залишилися неприступними, занадто високими, занадто чистими, і та їх чистота і те, що вони мали силу в пос-

міхом на устах стати під цівку скоростріла — оте саме приголомшувало розперезаних і розбещених і викликало безмірну повагу до героїнь у тих, що серця спопелили свої в боротьбі і неволі.

І я домагаюся про тих людей знати яко-мога більше і дізнаюся про страшні жертви, що ці непокірні склали на вівтар їхньої ідеї заперечення сьогочасної дійсності. Я тільки не годен описати, розповісти про той жах, який ці люди зі сміхом на устах і з християнським супокоем пройшли на своєму шляху.

А хто ж той, отой, що там під північною брамою потрясав кремлівськими стінами ібромонаха Трифона? Хто він, що всі його слову підкоряються?

Це був уславлений Филимон Подоляка, що, ступивши на твердь соловецьку, приєднався до групи „христосиків“ і від початку став їх незаперечним авторитетом. І хоч ім'я й прізвище і місце походження його не були новиною, хоч до „христосиків“ Филимон приєднався пізніше, його аскетичний, подвижницький і прямолінійний чин імпував „христосикам“, та й Филимон сам щиросердно сприйняв погляди „христосиків“.

Филимон — здоровий, ведмедеподібний, з величезною сивуватою бородою, з широченними грудьми, геть зарослими чорною шорстиною, з дебелими плечима, низькуватим лобом, дебелим з горбом носом і майже сивою, довгою аж по плечі гривою на голові. Те, що було на голові у Филимона, тяжко назвати зачіскою чи волоссям, — то була грива, дебела і колюча, хоч і завсіди чиста, але грива, бо від часу, як Филимон зрікся одурілого з його точки погляду світу, на голові його ніколи не бачили шапки чи будьякого вбрання. Филимон завсіди і скрізь, в спеку і сніг, в хугу і зливу, в тріскучий мороз і по невилазному багні, завсіди ходив з непокритою головою і босий.

Филимон, як зрікся світу, не визнавав ані чобота, ані постола, ані якого іншого взуття для власних ніг.

Розповідають, що був він заможним господарем, мав велику родину, а коли року 1921-го від цілої родини залишилися тільки невістки і дочки, а сини і зяті наложили головами, чи безвість ділися, він взяв костюр у руки, на воротах скинув

з ніг чоботи і шапку, і, якстій, пішов у світ.

Филимон покинув дружину і родину і пішов, ніким не помічений.

Розшуки по цілому СРСР не дали жадних наслідків, і родина Филимонова ретельно правила по ньому панахиди, ревню його оплакувала.

Що робив Филимон, де був, як він жив, ніхто про його минуле не знав, а сам він про себе нічого ніколи не розповідав. На Соловках Филимона знали лиш від дня арешту в січні 1926 року.

Тільки знали на Соловках одне, що Филимон від деякого часу прославився на Житомирщині, як святий подвижник, що зціляв людей, не йде до хворих, тільки молиться, і від найстрашніших хвороб, де вже лікарі ради не можуть дати, — люди одужують . . .

. . . . Филимон дістав десять років Соловецьких островів і від 1927 року перебував на Соловках.

Прибувши на острів, він все лишався самотнім полум'яним прихильником Христової віри і великої ненависти до сучасного. А зустрівшись з „христосиками“, знайшов своє середовище. Проте, глибокий магнетичний вплив на людей, громовний голос і слова-камінь зробили його на острові дуже небезпечною постаттю.

І тільки те, що він ніколи нікого не кликав до саботажу, втечі чи повстання, не давало приводу зліквідувати його. Проте, майже всі ці роки Филимон провів по казематах, не було жодного з соловецьких, яких би він не знав.

Бували потрясаючі картини. Ось Филимона веде сторожа з каземату під Білим Домом у Кремль до іншого каземату. Чутка, що ведуть Филимона, блискавкою облітає Кремль, і тільки переступив Филимон поріг Північної брами, як звідусіль виростала велетенська кремлівська юрба і, впавши на коліна, гістєрично ревла: „Филимоне, рятуй нас!“

Тоді вперше на Соловках стріляли по юрбі з кулеметів.

Після того довгі роки провів Филимон в казематах, і хоч траплялось, що виводили Филимона, — навчені з гіркого досвіду в'язні не бігли назустріч йому, тільки, озираючись, ставали в затишних місцях і дивилися, як він, могутній дуб, поволі йшов, оточений сторожею . . .

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЖИТТЯ

Затверджую. Митрополит ПОЛІКАРПІ.

СТАТУТ

Братства Святого Архистратига Михаїла Української Автокефальної Православної Церкви у В. Британії

(закінчення — початок див. „Братський Листок“ за лютий 1949)

Управа Братства

25. Управа Братства складається з Голови, його Заступника, Секретаря, Скарбника та інших Членів Управи в кількості, визначеній Загальними Зборами.

26. Увесь склад Управи Братства обирається на Загальних Зборах Братства відкритим голосуванням відносною більшістю голосів.

27. Голова Управи Братства затверджується Правлячим Єпископом.

28. Управа Братства, як виконавчий орган його, додержується в своїй діяльності усіх вимог статуту та ухвал Загальних Зборів Братства, керує всім життям та діяльністю Братства в період часу між Загальними Зборами, репрезентує Братство назовні, кредитується в банках тощо.

29. Ухвали Управи Братства приймаються звичайною більшістю голосів при відкритому голосуванні. Вирішення окремих питань закритим голосуванням може бути запроваджене за згодою двох третин членів Управи.

30. Усі члени Управи користуються правом рішального голосу. Голос Голови Управи має перевагу лише при рівномірному розподілі голосів „за“ і „проти“.

31. Про свою діяльність Управа Братства звітується перед Загальними Зборами Братства і надсилає звіт своїй діяльності Єпархіальному Єпископу щороку.

32. Управа Братства скликає чергові і надзвичайні Загальні Збори Братства, визначаючи час їх скликання.

Контрольна комісія

33. Контрольну Комісію в складі трьох членів і двох заступників обирають Загальні Збори тим самим порядком, що й Управу Братства. Контрольна Комісія обирає зі свого складу Голову і Секретаря і здійснює постійну контролю над фінансово-господарчою діяльністю Управи, усіх філій та закладів Братства.

34. Ухвали Контрольної Комісії приймаються звичайною більшістю голосів від-

критим голосуванням, хоча в окремих випадках Комісія одногосбною ухвалою може провести таємне голосування і застосувати принцип абсолютної більшості голосів (дві третини).

35. Контрольна Комісія може за одноголосною своєю ухвалою скликати через Управу Загальні Збори Братства.

36. Всі члени Контрольної Комісії мають право бути присутніми на засіданнях Управи з правом дорадчого голосу.

Філії Братства

37. Філії Братства утворюються на периферії, в місцях більшого скупчення членів Братства, в кожному окремому випадку з дозволу Управи Братства.

38. Філії діють за вказівками і під керівництвом Управи Братства, керуючись загальним Братським Статутом і ухвалами Загальних Зборів Братства.

39. Органи керівництва Філій конструюються за загальним типом керівних органів Братства на підставі спеціального правилника.

40. У своїй діяльності Філії звітуються перед Управою Братства, яка має право зверхньої контролю над ними.

Засоби Братства

41. Засоби Братства складаються в членських внесків, субсидій інших установ і організацій, пожертв, грошових і матеріальних збірок, прибутків від різних концертів, лекцій, прибутків від власних закладів тощо.

42. Порядок надходження коштів до головної каси Братства і залишення певного відсотка на місцях встановлюється спеціальною інструкцією, затвердженою Управою Братства.

43. Кошти витрачаються за ухвалою Управи Братства на основі кошторисів, розроблених на підставі директив, даних щодо цього Загальними Зборами Братства.

Загальні положення

44. Засоби ваохоти: піднесення Братчика чи Сестрички до вищого братського сту-

пеню, відзначення Управою чи Загальними Зборами, відзначення з нагородженням Братчика чи Сестрички похвальною грамотою, спеціальне поминання на Службі Божій, виголошення многоліття з молебном за відзначеного, відзначення Архисрейською благословенною грамотою, пошита в стихар для мирян, чи церковна нагорода для духовенства, подання кандидатури на одну з керівних посад у Братстві і інше. За особливі заслуги — обрання на почесного члена Братства.

45. Засоби покарання: зауваження від Управи чи Загальних Зборів, усного чи письмового, позбавлення права почесної участі у Богослужбах, виключення з членів Братства і інше.

46. Статут Братства затверджується Правлячим Архисреєм області і реєструється відповідними державними органами.

47. Статут підписують фундатори Братства, яким належить право скликання Установчих Загальних Зборів Братства на перший організаційний період його діяльності.

48. Братство має всі права юридичної особи, може набувати і відчужувати рухомі і нерухомі цінності та майно, землю тощо.

49. Братство має штамп-печатку, а також відповідний братський прапор.

50. Братство бере участь у матеріяльній підтримці церков.

51. Парафіяльні братські об'єднання мають свої навчальні зібрання, які відбуваються раз на тиждень у визначений зборами усіх членів місцевого братського об'єднання день і годину.

52. Предметом зібрань є вивчення догматів Св. Православної Віри, основ християнської моралі і чеснот євангельських.

53. Члени Братства повинні мати у себе Святу Євангелію з посланнями, найкраще повну Біблію, українською мовою, систематично, за певними вказівками читати її і приносити її на навчальні зібрання для відзначення відповідних до бесід місць, а також молитовник, і носити на грудях св. Хрест.

54. Темою для бесід на зібраннях можуть бути, крім зазначеного в §52, історія і значення Православних Свят, життя святих, зміст та порядок Служб Божих і т.д.

55. Темі бесід і доповідей визнача-

ються в порозумінні з Місіонерським Відділом Братства.

56. Місцеве об'єднання Братства може існувати при наявності шести членів Братства.

57. Кожний Братчик і Сестричка, як і ціле Братство, чуло прислухається до духових і матеріяльних потреб віруючих і завжди спішає їм на допомогу.

58. Братство може бути закрито постановою Загальних Зборів або розпорядженням Правлячого Архисрея. Проведення самої ліквідації доручається Ліквідаційній Комісії, обраній для цього Загальними Зборами.

59. Для правосильності постанови Загальних Зборів про закриття Братства потрібна присутність не менше як 3/4 правомочних на той час членів Братства у відповідному модусі представництва від них. Постанова про ліквідацію Братства правосильна лише в тому разі, коли вона ухвалена 2/3 голосів усіх присутніх на зборах.

60. В разі ліквідації, всі кошти і архів Братства поступають в розпорядження Священного Синоду Української Автокефальної Православної Церкви.

Організаційний Комітет Св. Михайлівського Українського Православного Братства у Великій Британії:

І. Губаржесевський, Мітр. Прот., Голова в.р.; Б. Панчук, сотн., в.р.; Д. Скоропадський, інж., в.р.; М. Опаренко, сотн., в.р.; В. Ревуцький, проф., в.р.; Ю. Сальський, сотн., в.р.; М. Сахно, інж., в.р.

Лондон, 21 липня
Р.Б. 1948

ПІДНОСИТИ ЧЕШЬ ПРАВОСЛАВНОГО ІМЕНИ НЕ СЛОВОМ, А ДІЛОМ

Надіслано знову шість кер-пакетів скятальцям у Німеччині. З уваги на те, що деякі жертводавці просили не оголошувати їх імен, відзначаємо лише, що з цих кер-пакетів три надіслано таким людям: сироті Степаненку (Гайденав), старим людям, що не мають працездатних у своїй родині: Шентикшута його дружині, і Євсюковій (Боденштейх).

Надіслано також 23 малих продуктових пакетів, а також 6 одягових пакунків.

Усе надіслане адресати одержали, щиро дякують нам і жертводавцям.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО СУБ-у

(за часописом „Промінь“ від 25.2.1949)

На початку весни цього року на теренах Великобританії відбудуться вибори до СУБ-у. Гляньмо в недавнє минуле. Коли в Німеччині та Австрії точився двобій між нашою еміграцією „чия візьме гору“, двобій вільної думки з насильством.—у Великобританії горстка діячів під керівництвом сотника Панчука цементувала щоденні здобутки праці єдиного тут позапартійного центру—СУБ-у. Праця була досить тяжка, бо англійці тоді ще мало знали про українців.

Тепер можна сміливо твердити, що *найтяжсче вже минуло*. Треба лише спільними силами і далі продовжувати розпочату працю. Не перебільшуючи можна сказати, що немає між українцями в Англії людини, що більше б переборола труднощів для української справи, ніж сотник Панчук. Але й помилки в нього були. Та їх не робить тільки той, хто, взагалі, нічого не робить.

Треба зазначити, що СУБ не є політичною організацією, а об'єднання всіх українців на терені Англії. Опанування СУБ-у певною політичною групою, яка до цього прагне, не приведе до його скріплення, а, навпаки, — до упадку. Кружляють чутки, що в такому випадку — дійде до розколу.

Ставимо питання: що станеться з нашими здобутками в opinіi чужинців, коли чужа преса вмістить на своїх шпальтах повідомлення про те, що, мовляв, українці не можуть жити без партійних авантур? А є така преса, що дуже ласа до саме таких сенсацій. Що буде з нашими непрацездатними, яким наша громадськість обіцяла матеріальну допомогу, якщо число членів СУБ зменшиться?

Грошова справа не є в нас впорядкованою. Кожного разу, як дістаємо зароблені нами гроші, доводиться сплачувати на різні датки (членські внески до СУБ, на допомогу непрацездатним, на Народний дім, на допомогу церквам, на допомогу хворим УПА, до фонду АБН, внески до УНРади, гроші до пресових фондів часописів тощо, тощо). Чи не урветься терпець у того робітника, що так сумлінно виконує свої громадські обов'язки, якщо

він побачить розкол у Централі? Чи ж не відійде він геть від громадського життя?

Хто візьме на себе відповідальність за ці диверсійні вчинки? Чи ті, що демагогічними гаслами ширили й ширять недовір'я, щоб за рахунок розвалу в громадській роботі забезпечити для себе особисті вигоди — позбутися праці в цегельні, або або на фермі, та сісти в СУБ-і?

Українська еміграція Англії цього разу буде більше обережною і дасть гідний відпор всім тим, що не мають чистої совісті й хочуть спекулювати на виборах.

Робітник з Англії.

Вважасмо потрібним підкреслити, що методи звироднілої партійної „боротьби“, перенесені на терен Англії, становлять величезну загрозу для українців, винних і невинних у цьому. Церква мусить про це попередити якщо не всіх українців, то, принаймні, своїх вірних. Це загрожує і успішній роботі Церкви.

Зі змістом статті, вміщеної в „Промені“, цілком погоджусь.

Редакція.

Вказуйте зміну своєї адреси !

Постійне листування з тереном вимагає знання адрес наших вірних. Відсутність адреси або неповність її створює чималі труднощі, що полягають в розшукуванні і уточнюванні її. Особливо ж прикро буває, коли одержуємо листа чи доручення, а він змінив свою адресу і не повідомив про це нас. Так було недавно, коли повернулося кілька „Братських Листків“, надісланих людям, які перед платили їх за дев'ять місяців. Ті люди, очевидна незадоволені, що сплатили гроші і не одержуть „Братського Листка“, і ми незадоволені, що позбавлені змоги виконати свої зобов'язання.

Негайно повідомляйте нас про зміну своєї адреси !

„БРАТСЬКИЙ ЛИСТОК“
Видас: ім. св. Архистратига Михаїла Українське
Православне Братство у В. Британії

Редагує: мітр. прот. І. Губаржевський.

Адреса Редації: Council of Ukrainian Autocephalic
Orthodox Church in Great Britain. 31, Holland
Park, London, W.11.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

На 1 місяць	-	-	-	1 шіл. 6 п.
„ 3 місяці	-	-	-	4 шіл. 6 п.
„ 6 місяців	-	-	-	9 шіл.
„ 12 місяців	-	-	-	18 шіл.